No. 143. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 18 Junij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat volgens missive van den Hoog-Edelgestr. Heer Generaal-Majoor Plaatselijken Kommandant dezer Vesting, van heden n°. 187, voortaan, te beginnen met *Maandag den 17. Junij aanstaande*, de poorten der vesting wederom zullen worden geopend en gesloten op den voet als bij het Reglement, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 15. Augustus 1829 n°. 13 bepaald, en dat mitsdien van af dien dag, de opening zal plaats hebben des morgens ten *drie ure* en de sluiting des avonds ten *negen ure*, met dien verstande, dat dezelve tot *tien ure* zullen worden gesteld op het klinket, gedurende welke tijd de bij het Reglement bepaalde retributie zal moeten betaald worden.

BREDA, den 15. Junij 1839.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Junij.

In de kamer der pairs heeft eergisteren eerst de maarschalk *Soult* de binnen- en buitenlandsche staatkunde van Frankrijk tegen de aanvallen des heeren *Dreux-Brézé* verdedigd, daarna heeft de heer *Villemain* het woord opgevat, om het beginsel der julij-revolutie zelve te verdedigen en te wederleggen, hetgeen het voormeld lid omtrent deszelfs zwakte had voorgedragen, die volgens hem weder blijkbaar geworden was in de jongste crisis en in den hernieuwden opstand. De aangevraagde geheime fondsen werden niettemin, op zes stemmen na, eenparig aangenomen.

De aanneming van het ontwerp in dezelfde kamer van het voorstel van den baron *Mounier*, omtrent het legioen van eer, wordt als eene nederlaag voor het ministerie aangemerkt, 't welk zich tegen de aanneming van hetzelve had verklaard. De kamer der pairs heeft, zegt men, met weerzin het linker centrum in het ministerie zien komen, en neemt de eerste gelegenheid waar, om hetzelve hare vijandige gezindheid te toonen. Het ministerie van zijn kant had onvoorzigtig gedaan met een maatregel te bestrijden die algemeen werd goedgekeurd, vooral in een oogenblik dat de pairs een middel zochten om eenigen meerderen invloed in het gouvernement te verkrijgen. — De kamer der pairs heeft den titel betreffende de emolumenten der leden van het legioen van eer geadjourneerd, maar voorts alles gedaan om de waarde dezer ridderorder voor het vervolg te verhoogen; onder anderen is bepaald dat eene naamlijst der leden, met vermelding der diensten die hun het kruis hebben doen verwerven, zou openbaar gemaakt worden. Omtrent sommige leden zal de vervulling dier bepaling nog al bezwaarlijk vallen. Het ontwerp zal waarschijnlijk bij de afgevaardigden veel bijval vinden, maar men denkt dat de ministers met voordacht hetzelve eerst op het eind der zitting in deze kamer zullen aanbieden.

De afgevaardigden hebben zich heden met een onderzoek van petitien bezig gehouden. Gisteren hebben zij in hunne bureaux de ontwerpen, betrekkelijk de spoorwegen onderzocht; dezelve hebben tot levendige debatten aanleiding gegeven.

— Het *Journal des Débats* over den jongsten opstand van 12 en 13 Mei, brengt een somber tafereel op van de werking en de takken der geheime genootschappen, die al het bestaande, niet alleen wat den regeringsvorm betreft, maar alle maatschappelijke instellingen willen het onderste boven keeren en eene algemeene gelijkheid van bezittingen, met al wat daaruit vooryloeit invoeren, even als in den ergsten tijd der eerste revolutie. Volgens het rapport, heeft het genootschap, dat eerst onder den naam van *maatschappij voor de regten van den mensch* bestond, doch in 1834, ten gevolge der toen plaats gehad hebbende gebeurtenissen en de door de kamers tegen de geheime genootschappen aangenomen wetten, ontbonden werd, zich op nieuw gevormd onder den naam van *maatschappij der familien*, welk genootschap in 1837 te niet ging. Op het oogenblik van den jongsten opstand scheen de *maatschappij van de lente of der jaargetijden* het grootste getal leden te hebben. Volgens de verklaring van een der beschuldigden, bestaat het kleinste onderdeel van dit genootschap uit zes leden en een hoofd, eene week uitmakende, de chef heet zondag; vier weken maken eene maand uit, of 28 leden, met den chef, die julij heet; drie maanden maken een jaargetijde uit, onder het bevel van een chef staande, die lente wordt geheeten; een jaargetijde is 88 ledensterk; vier jaargetijden maken een jaar uit, onder eenen chef, revolutionaire agent geheeten. Volgens de verklaring van denzelfden beschuldigden, zou het genootschap uit drie jaren bestaan, dus uit ruim duizend leden, waarvan *Barbes*, *Blanqui* en *Martin Bernard* de chefs waren. In den loop van het geheele rapport, worden al de misdadige aanslagen die ontdekt of uitgevoerd werden: de oproerens, de afzonderlijke moordaanslagen, de geheime kruidfabrieken, de verspreiding van den *republikeinschen Moniteur* en van den *Vrijen Mensch*, enz. aan dezelfde doorgaande werking der geheime genootschappen toegeschreven, alle in een zeker verband staande, derzelver werking strekte zich over geheel Frankrijk uit; inzonderheid was het bewezen, dat de deelhebbers aan den jongsten opstand, op het ordewoord uit het centraal punt, Parijs, gegeven, van alle zijden derwaarts waren gekomen, kort vóór of op het oogenblik van de uitvoering. De gevolgtrekking uit de in het rapport aangevoerde daadzaken is gemakkelijk op te maken. Het gouvernement moet namelijk de grootste gestrengheid in 't werk stellen en des noods nieuwe wetten voordragen, om de geheime genootschappen met wortel en tak uit te roeijen.

— Volgens *la Revue des deux mondes* zou den werkelijk binnen kort [illegible] ministerie te vervangen hebben, [illegible] of de heer *Guizot*, of een derde persoon in het kabinet zou treden.

— De *Moniteur* houdt een dantal bevorderingen in de marine.

— Hetzelfde blad vermeldt de komst van den hertog *van Nemours* te Malon, zich gereed makende om zijn' togt langs de spaansche kust voort te zetten.

— De bijzondere briefwisseling uit Bayonne van den 10den vermeldt, dat don *Carlos* den 8sten nog te Durango was. De karlisten hielden de linien van Llodio en Balmaseda nog bezet en de generaal *Espartero* hield zich in zijne stelling van Orduna en Nestosa. De karlistische kolonel *Pavia*, die aan de regterzijde van de linie van Balmaseda stond, had de kantonnementen der christino's bij de linie van Ramales aangevallen, en nabij Obal een aantal gevangenen in handen gekregen. — Te Estella en te Elisondo was alles rustig.

De *Sentinelle des Pyrenées* vermeldt, dat eene afdeeling van het leger van *Espartero*, sterk 5 bataillons en 200 paarden onder bevel van den brigadier *Concha*, over Callahorra naar het koningrijk Arragon was getrokken.

Een later berigt uit Bayonne, van den 12den bevestigt, dat er in de laatste dagen niets bijzonders was voorgevallen in Biskaye zoo min als in Navarre. *Espartero* hield zich onbeweeglijk te Orduna, *Maroto* te Llodio.

— De Madridsche courant van den 6den bevat eene circulaire van regeringswege aan alle politieke chefs gezonden, waarin gezegd wordt, dat het gouvernement aan de aanstaande zoo strenge maatregelen tot beteugeling van de vertoogende misbruiken der drukpers zou voorstellen; middelerwijl wordt den geseglden chefs gelast een waakzaam oog op de periodieke drukpers te houden en van elk dagblad een exemplaar twee uren vóór de uitgave in te zien, om te weren dat er artikelen strijdig met de openbare orde, de godsdienst of zeden in geplaatst werden. Deze maatregel van het gouvernement werd verschillend beoordeeld. Men begreep, dat dezelve, zoolang er geen meer beperking bestond, de oppositie-bladen slechts in heviger vuur zou doen toenemen en de geheime genootschappen aansporen, om de gemoederen daardoor te sterker op te winden.

— De generaal *Valdes* die tot het opperbevel in Katalonie is benoemd, heeft den 4den Madrid verlaten. — De tijding van de bemagtiging van Ripoll door de karlisten had te Madrid een' ongunstigen indruk gemaakt.

— Men heeft alhier heden over Marseille berigten uit het Oosten ontvangen, te weten de dagbladen van Smyrna van 27 tot 29 Mei, tijdingen behelzende uit Konstantinopel tot den 27sten, uit Beirut tot den 13den en uit Aleppo tot den 10den Mei. Ten aanzien van het turksche leger wordt in het berigt uit de laatstgemelde plaats verzekerd, dat slechts de voorhoede van hetzelve den Euphraat zou overgegaan zijn. Het Egyptisch leger was, 50 à 60,000 man sterk, in den omtrek van Aleppo vereenigd, welke stad *Ibrahim* steeds bleef versterken. De groote opeenhooping van troepen had als 't ware gebrek in de stad veroorzaakt. Van vijandelijkheden werdt niet gesproken.

Uit Beirut, schrijft het dagblad van Smyrna van den 14den het volgende: *Ali*-pacha van Bagdad, na zich verzekerd te hebben, dat hij niets te duchten had van *Kurchid*-pacha, die in Arabie een legerkorps van *Mehemed* kommandeert, en zich op dertig dagmarschen van Bassora bevindt, heeft zich op marsch begeven aan het hoofd van 18 à 20,000 man, onder zijne bevelen hebbende *Mohamed*, pacha van Mossul, en is te Racca gekomen, waar hij zich in gemeenschap gesteld heeft met het hoofdkwartier van *Hafiz*-pacha.

De tegenwoordigheid van *Ali*-pacha in de naburschap van Aleppo heeft in die stad, waar hij vroeger als gouverneur bevel gevoerd, en eene eervolle herinnering achtergelaten heeft, een grooten indruk gemaakt. De pacha van Mossul, *Mohamed* is in Syrie ook zeer geacht; men schrijft hem daar veel dapperheid en krijgsbekwaamheid toe.

Van den anderen kant heeft de pacha van Marasch zich met 15,000 man naar de grenzen van zijn gewest begeven, zoodat *Ibrahim*-pacha zich in geval van oorlog op drie punten gelijktijdig zou aangevallen zien, door eene overmagt van troepen, die voor 't minst even goed geoefend zijn. Eindelijk heeft *Hafiz*-pacha in de omstreken van Koniah een reserve-kamp aangelegd, dat op 50,000 man moest gebragt worden." Deze berigten uit Smyrna zijn blijkbaar meer in 't voordeel van de Turken dan van de Egyptenaren gesteld.

Te Konstantinopel had men den 27sten Mei geen nadere berigten van het leger van Kurdistan. De oorlogstoebereidselen werden er niet te min voortgezet. De Porte zou dien dag eene buitengewone vergadering houden, waarbij ook de gezanten van Frankrijk, Engeland en Rusland zouden tegenwoordig zijn. De stoomboot *Tancrede* was den 29sten met depeches uit de hoofdstad aangekomen, waarschijnlijk van den franschen gezant en den uitslag der gemelde beraadslagingen houdende. — De vloot was door eene stoomboot uit het arsenaal gesleept en lag den 27sten, een twaalftal schepen sterk, in den Bosporus.

De berigten uit Alexandrie tot den 17den spreken van verscheidene bijeenkomsten, die de Europesche consuls met *Mehemed*-ali hadden gehad, waarin deze steeds beloofd had al het mogelijke voor het behoud van den vrede te doen.

— De handel was heden te beurze flaauw. De koers werd als volgt genoteerd: 5 pCt. 111,20; 3 pCt. 79,50; Nap. r. 99,50; Sp. Ardoin 19 drie achtste; Portugal 21½; Rom. L. 91½.

DUITSCHLAND

FRANKFORT, den 14den Junij.

Het regeringsblad van Hanover deelt eenige bijzonderheden mede van de plaats gehad hebende bijeenkomsten der tweede kamer, en daaruit blijkt, onder anderen, dat die vergadering, met algemeene stemmen, een voorstel van een harer leden heeft aangenomen, strekkende, om den koning te verzoeken, dat hij de zitting der Standenvergadering terstond na het aannemen van het budjet zou schorsen, en bij de volgende oproeping der vergadering voordragten zou doen ter beslechting van het geschil, wegens de staatsregeling. Het voorstel houdt tevens in, dat, ten einde de vergadering zoo veel mogelijk voltallig te maken, de kiescolleges tusschenmaal zouden opgeroepen worden, en dat daarbij van regeeringswege verklaard zou worden, dat de plaats te hebben verkiezingen niet zullen beschouwd worden al eene erkenning der staatsregeling van 1819.

— Z. K. H. de Hertog van Leuchtenberg is den 7sten Mei te St. Petersburg aangekomen.

— Te Rome overleed den 29sten ll. de vorst *Francisco Borghese*, broeder van *Camillo Borghese*, zwager van *Napoleon*.

— HH. MM. de keizer en keizerin van Oostenrijk zijn in den avond van den 5den dezer onder het gejuich eener talrijke menigte, Presburg binnengekomen. Den volgenden dag heeft de opening van den rijksdag met de gebruikelijke plegtigheden plaats gehad, waarbij de keizer de openingsrede hield, die door den aartshertog Palatin uit naam der standen beantwoord werd; waarna de koninklijke voorstellen werden gedaan.

— Te Weenen had men den 7den dezer berigten uit Odessa van den 29sten mei, die niets melden van het uitloopen eener turksche vloot uit Sebastopol, noch van het huren van transportschepen voor russische rekening, zoo als over Triest is gemeld geworden.

— De berigten die men te Weenen den 8sten uit Alexandrie had liepen tot den 16den Mei; zij hielden alleen, dat *Ibrahim* slechts 6000 man aan de grenzen had geëchelonneerd, om het turksche leger te observeren, waarin men het bewijs vond, dat de Egyptenaars niet aanvallend zouden te werk gaan. — Het gros der Egijptenaars stond steeds te Aleppo.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den Junij.

De koning is gisteren avond van zijn kasteel Andennes te Brussel teruggekeerd en terstond naar Laeken vertrokken.

Heden wordt er een raad van de ministers gehouden, onder voorzitting van den koning. Na afloop van denzelven zegt men, dat de instructien van de onderscheidene ministerien zullen afgaan voor de overgave van de aan Holland afgestane gedeelten van Limburg en Luxemburg. De baron *Steenhault* zal, zegt men, met die taak in het Luxemburgsche belast worden.

— *Pinkpenning* maakt het protocol van de leden der londensche conferentie, van den 31sten Mei ll., bekend, betrekkelijk de bepaling van het regt op den Scheldetol, volgens welk de ton-inhoud op anderhalve kubiek nederlandsche el gerekend wordt.

— De Antwerpsche bladen vermelden, dat het sedert den 13den junij aan de schepen onder belgische vlag, die de Schelde afvaren, volgend wordt, om ook na het verlaten van het grondgebied die vlag te doen waaijen.

— De heer *Klinkhamer*, Nederlandsche commissaris voor de Scheldevaart, wordt heden avond te Antwerpen gewacht.

— In den ochtend van zaturdag den 15den is boven Antwerpen weder een zwaar onweder losgebarsten. Er hingen zulk dikke wolken, dat de duisternis bijna volkomen was. Gedurende een half uur is een zeer zware regen gevallen, waardoor de keldens van verscheidene huizen in de stad ondergeloopen zijn. Voo zoo ver tot nu toe blijkt, heeft men geene verdere ongelukken te betreuren.

— Te Antwerpen waren gisteren de Ardoins 18⅝ genoteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Junij.

Bij Zijner Majesteits besluit van 9 Junij 1839, no. 61, zijn de nagemelde Indische ambtenaren benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, te weten: *J. du Puy*, directeur-generaal van financien; *P. Cornelis de Groot*, algemeen secretaris; *J. van der Vinne*, directeur der middelen en domeinen; Mr. *C. Hultman*, waarnemend president van het hoog geregtshof; Mr. *C. Visscher*, raad in het hoog geregtshof, waarnemend procureur generaal; *J. H. de Veer*, [illegible], hoofd-administrateur der marine; *J. Yvon*, [illegible] van den waterstaat; *E. A. Fruse*, med. doctor, chef van de geneeskundige dienst in Indie; *P. H. Menu*, hoofd-intendant der administratie; *P. Diard*, dirigerend lid van natuurkundige commissie op Java; *J. F. T. Mayer*, resident van Soerakarta; *E. M. Francis*, benoemd resident van Madion, voorheen resident ter Sumatra's Westkust; *M. H. H. Huburijn*, resident van Batavia; *H. Conels de Groot*, resident van Buzoekie; *A. J. Bik*, laatstelijk omgegaand regter in de Westerafdeeling van Java; en bij besluit van dezelfde dagteekening no. 62, mede tot ridders der gemelde orde: de thans in zending hier te lande aanwezige leden der natuurkundige commissie op Java, *S. Muller* en *P. W. Korthals*.

— Naar men vernoemt, is door Z. M. eene commissie benoemd tot regeling van den Schelde-tol, bestaande uit de heeren mr. *I. Boeye*, referendaris bij het ministerie van financien, *Rochussen*, directeur van het entrepôt te Amsterdam, en *Wagtho*, burgemeester der stad Tholen. Genoemde commissie zal zich binnen kort naar Antwerpen begeven.

— De commissie naar Utrecht tot regeling der schuld en van de liquidatie tusschen de Nederlanden en België bestaat, naar men vernoemt, uit de heeren *Gifford*, *Baud*, *Noël Simons* en *van West*, secretaris.

Die voor de Limburgsche zaken, uit de heeren staatsraden *Gerlicke van Herwynen* en *Borret*.

— De heer *Sandberg*, gewezen gouverneur van Luik is, naar men vernoemt, tot staatsraad benoemd.

— Men verneemt, dat thans de betrokken autoriteiten aangeschreven zijn, dat de [illegible] *overtrekken der grenzen naar de zijde van België ingetrokken zijn*, zoodat men, van buitenlandsche passen voorzien, [illegible] verlof van het hoofdkwartier, de reis naar België kan ondernemen.

— Naar men vernoemt, zullen er eerstdaags [illegible] bepalingen worden vastgesteld betrekkelijk de wijze van [illegible] der miliciens in de straten, die thans weder een gedeelte van den Nederlandschen Staat uitmaken. Zoo men verzekert, zullen dezelve getuigen van den milden geest, dien onze regering ten opzigte onzer hereenigde landgenooten beseft.

— Naar men vernoemt zijn er bij de regering bereids onderscheidene verzoekschriften ingediend door belgische ambtenaren, die in

de streken, welke weder tot het Nederlandsche gebied zullen behooren, geplaatst waren, ten doel hebbende, om in die functien gecontinueerd of op eenige andere wijze aangesteld te worden. Men verzekert, dat de regering er geenszins afkeerig is, aan vele dezer verzoeken te voldoen.

— Z. M. heeft de tweede luitenants, *J. M. de Brauw* en *S. Tierie*, respectivelijk van de 5de en 14de afdeeling infanterie, in hunnen tegenwoordigen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

— Z. M. heeft er in bewilligd, dat de heer *Razoux*, niettegenstaande het aan hem toegelegd pensioen, zal blijven behouden zijne betrekking van magazijnmeester-controleur van het zegel in de provincie Overijssel.

— Zi. M. heeft op de aan Hoogstdenzelven voorgestelde vraag: „of door de art. 947 en 1717 van het thans vigerend burgerlijk wetboek *al* dan *niet* voor vervallen moet worden gehouden het koninkl. besluit van 21 Oct. 1818, waarbij de gedeputeerde Staten gemagtigd zijn, om te beschikken op verzoeken ter bekoming van autorisatie ten behoeve van publieke gestichten of instellingen van weldadigheid, tot het aanvaarden van giften of legaten, eene waarde van 300 franken niet te boven gaande?" Na het departement van justitie en den raad van Staten daarop te hebben gehoord, beslist, dat genoemde Staten zich voor gemagtigd kunnen houden, om, ook in het vervolg, ten aanzien van giften en legaten, de waarde van 300 franken niet te boven gaande, overeenkomstig het voorschreven besluit te handelen.

— Men vernomt, dat eerstdaags het programma zal worden vastgesteld van de volksfeesten, die bij gelegenheid der komst van Z. K. H. den Erfprins *van Oranje* en hoogstdeszelfs gemalin te 's Hage zullen gevierd worden. Deze feesten zullen, naar men verzekert, overeenkomen met die welke in het jaar 1816, tijdens het huwelijk van Z. K. H. den Prins *van Oranje* te 's Hage zijn gehouden, en eveneens bestaan in volksvermakelijkheden, gratis-tooneelvertooning, illuminatien, enz. Ook spreekt men van een bal hetwelk door de stedelijke regering aan de vorstelijke familie zou worden aangeboden.

Door het stedelijk bestuur van 's Gravenhage zal voorts aan Z. K. H. den Erfprins *van Oranje*, bij gelegenheid van hoogstdeszelfs huwelijk, een zilveren plateau worden aangeboden.

— Uit 's Hage schrijft men het volgende:

» Gisteren morgen alle de veld-bataillons van de afdeeling grenadiers uit het leger terugkeerende, in deze residentie binnengetrokken hebbende, hun laatste nacht-kwartier te Rotterdam gehouden.

» Het bataillon der 14de afdeeling infanterie, hetwelk sedert eenige maanden alhier in bezetting had gelegen, verlaat morgen de residentie, om zich naar Heusden te begeven.

» Gisteren is in deze residentie aangekomen de heer *F. Lütke*, admiraal in russische dienst.

» Deze dagen heeft men in 's Gravenhage proeven zien nemen met eenen nieuwen waggon, met drie paarden en vier wielen, en hierin alzoo gelijk staande met de tot nog toe gebezigde diligences. Ter plaatse [illegible] de imperiale, alwaar gewoonlijk de vervoerd wordende goederen [illegible] scheide zitbanken [illegible] enz., zullen ook op deze [illegible] goede plaatsen kunnen vinden; deze plaatsen zijn, zoo als te begrijpen is, door eene behoorlijke balustrade omgeven. Naar men verzekert, zou, ten gevolge van het aan dezen waggon aanbrengen van eene zoogenaamde rondsel-as, het eene bijzondere eigenschap van dezelve zijn, dat, hoe zwaarder de wagen beladen en hoe grooter de daardoor veroorzaakte drukking is, des te sneller ook de vaart of gang is, die de waggon neemt. Tot dus verre heeft men de proeven met een twintigtal personen genomen. De waggon is intusschen ingerigt om 40 personen te bevatten.

Deze waggon is vervaardigd ten dienste van de onderneming der heeren *J. P. Koens en Comp.*, en zal reeds in de volgende week tusschen Rotterdam en 's Gravenhage, en eenigen tijd later ook voor Leiden, Haarlem, Amsterdam en Alkmaar in dienst gebragt worden. Hellen heeft dit nieuwe rijtuig een togtje van hier naar Scheveningedaan. De vervaardiger van dit buitengewoon rijtuig is de heer *D. Kegenaar*, te Utrecht, die onlangs van Z. M. een octrooi voor 15 jaren verkregen heeft voor de uitvinding van deze waggons, waarvan de eigendijke [illegible] geheel nieuw uitgedacht [illegible]

» De heer [illegible], belast met de behandeling der buitenlandsche zaken, bevindt zich dezer dagen tot regeling van bijzondere zaken in de residentie."

— Als vice-consuls van Zweden en Noorwegen, respectivelijk te Alkmaar Zaandam en Purmerende, zijn erkend de heeren *J. Kekl*, *P. Smits* en *K. Brantjes*.

— Uit het verslag van het hoofdbestuur der maatschappij, tot verzachting van het lot van behoeftige kraamvrouwen en hare pasgeboren kinderen, in de provincie Noordbraband, onder de bescherming van H. Keiz. en K. H. Mevrouw de Grootvorstin van Rusland, Prinses *van Oranje*, Kroonprinses der Nederlanden, en onder voorzitting van mevrouw de baronnesse *van den Bogaerde van Ter Brugge*, geboren *Papeians de Morchoven*, echtgenote van Z. Exc. den heer staatsraad, gouverneur der genoemde provincie, omtrent den toestand der maatschappij, bij het einde van het tiende jaar van haar bestaan opgemaakt, blijkt onder anderen, dat door deze edele en menschlievende inrigting, in een tijdvak van tien jaren, 2469 vrouwen door het uitreiken van pakjes goederen zijn bedeeld geworden, 2609 vrouwen geldelijke ondersteuningen in behoeftige omstandigheden zijn verleend.

— Eergisteren is de vloot tot de haringvisscherij bestemd van Amsterdam uitgezeild.

— Uit Nijmegen schrijft men van ll. Zaturdag, dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* op reis naar Stuttgart op den middag aldaar gepasseerd is, en kort te voren Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, insgelijks naar Duitschland op reis.

— Gisteren morgen ten half vijf ure, zijn alhier doorgekomen de eerste en derde kompagnie van het reserve-bataillon der 10de afdeeling infanterie, komende van de forten Lillo en Liefkenshoek, gaande naar Arnhem, om aldaar garnizoen te houden.

— Door Nijmegen zijn ll. Vrijdag getrokken de batterijen n°. 8 en 9 naar Deventer zich begevende, en n°. 6 en 12, naar Tiel op marsch. Den 14den kwam te Nijmegen de batterij twaalfponders, onder den kapitein *Altink*, welke batterij aldaar verblijven zal. Gisteren werd er de zware batterij, onder den kapitein *Broers* verwacht, die in het schependom van Nijmegen wordt gekantonneerd.

— Laatstleden Vrijdag is te Haarlem een der eskadrons van de afdeeling kurassiers No. 9, welke afdeeling nu bijna negen jaren geleden, bij het uitbreken der Belgische onlusten, van daar was uitgetrokken, weder binnen die stad gekomen, om er in bezetting te blijven.

— Te Utrecht zijn van den 13 tot den 15den aangekomen, de staf en de beide kompagniën van het bataillon transporttrein; alsmede de drie bataillons en de staf der 10de afdeeling infanterie.

In de berigten uit Londen tot den 15den wordt vermeld, dat wederom een waanzinnige in het paleis der koningin doorgedrongen is, schreeuwende dat geene protestantsche koningin op den britschen troon moest zitten. Men is den ongelukkige spoedig meester geworden, en heeft hem weggevoerd.

In de zitting van het Lagerhuis van den 14den heeft de heer *Athwood* een verzoekschrift der chartisten ingediend, strekkende tot het erlangen der bekende vorderingen dier partij; zooals: uitbreiding van het kiesregt tot alle mannelijke ingezetenenen; jaarlijksche verkiezingen van een nieuw parlement, met invoering daarbij van de geheime stemming; de verkiesbaarheid van alle burgers, onverschillig welk vermogen zij bezitten. De perkementen rollen, waarop dit verzoekschrift geschreven was, droegen, volgens het gezegde van den heer *Athwood*, niet minder dan 1,280,000 ondertoekeningen. Tien leden van het huis zijn er noodig geweest, om het zware stuk op de tafel te tillen.

In de zelfde zitting is de beraadslaging over de voordragt nopens [illegible] ondanks aanwijs aangevangen. Over en weder is desweges [illegible] de beraadslagingen niet ten [illegible]

Ook over de zaken van Ierland zijn in de laatste dagen vrij hevige beraadslagingen in de beide huizen van het parlement gehouden.

Het ministerie, dat blijkbaar steeds met groote moeijelijkheden te kampen heeft, zou voorts eene nieuwe voordragt nopens de zaken in Kanada doen.

— Ter Londensche beurs van den 14den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 93¾; Ned. 2½ pCt. 57⅞; 5 pCt. 103, Spanje 19 drie achtste, Portugal 21¼.

STATEN DER PROVINCIEN.

KEUZE VAN REGTERLIJKE AMBTENAREN.

(Vervolg en Slot van ons vorig Nommer.)

Geenszins deelen wij in het gevoelen, dat de regering verpligt is, krachtens artikel 182 der Grondwet, om eene benoeming te doen van eenen persoon die aan Z. M. niet geschikt voorkomt voor de vervulling der opengevallen betrekking. Want vooreerst is het aan de regering niet verboden, de Staten uit te noodigen, om hare voordragt te herzien, en dan moet niet uit het oog verloren worden, dat de Staten geen regt hebben, om de van eenen raadsheer gevorderde vereischten voorbij te zien, en het onmisbaar gevorderde voorbij gaan; want bij niet naleving dier bepaling zou de koning niet alleen geregtigd zijn, maar, hetzij met eerbied gezegd, in het belang der maatschappij verpligt zijn, de lijst der kandidaten terug te zenden. Want zelfs aan den koning wordt [illegible] de wet de magt niet verleend om dispensatie te geven van *de vereischten* die in regters, raadsheeren of ambtenaren van het openbaar ministerie, of in de leden der regterlijke kollegien gevorderd worden. De inhoud der artikelen 35, 49, 64, 77 en 88 der wet op de Regterlijke Organisatie is gebiedend, en in de bijzondere gevallen, waarin aan den

koning het regt van dispensatie wordt verleend, staat zulks met ronde woorden uitgedrukt. Geeft men aan den inhoud der wet die verklaring niet; dan is de wet dood van hare geboorte af aan; en dan zal de natie berouw hebben, dat de vrijheidlievende bepaling van artikel 182 der Grondwet in eene bepaling is ontaard, die allengskens het staatsgebouw zal ondermijnen. Wij mogen niet afzijn, om dit, naar ons gevoelen, door de overigens zoo kernvolle redevoeringen des ministers van justitie, ter verdediging der wetten op de regterlijke organisatie in 1827 en 1835 uitgesprokene, bij littera O der redevoering van 25 april 1835 niet genoegzaam wederlegde redevoering des heeren Lozac, mede te deelen: Het is nooit overbodig, om wanneer er tot zulke gewigtige werkzaamheden als die der opmaking van lijsten van kandidaten voor raadsheersplaatsen moet overgegaan worden (zoo als nu voor Groningen in plaats van wijlen Mr. W. J. Quintus, en voor Gelderland in plaats van wijlen mr. A. G. G. Rotgaars,) daarop oplettend te maken: want ook voor de regering is die keuze daarom dubbel gewigtig, omdat de koning, krachtens art. 182 der grondwet, de Presidenten der hoven benoemt *uit de leden*. Mogt de dikwerf weldadige en veelal in groote vergaderingen zoo noodzakelijke invloed der Gouverneurs dienzelfden invloed, opzigtelijk de opmaking der lijst van kandidaten, gelijk overmalen in andere gewigtige aangelegenheden, uitoefenen, en voorts de invloed der hooge regering, door middel der Procureurs-Generaal en Officieren der Justitie, bij de opmaking der lijsten van aanbeveling, gunstig medewerken ten nutte van het justitie-wezen en het belang van het algemeen. Ziet hier nu wat in die zelfde redevoering de heer Lozac sprak tot de Staten-Generaal: » Ik wil van deze hooge vergadering, uit afgevaardigden van alle de gewesten te zamen gesteld, die gezworen hebben het algemeen belang voor alles in het oog te zullen houden, nu niet verder spreken, doch ik durf gerustelijk vragen, of Provinciale-Staten, die noodwendig gewoon zijn alles uit een beperkter oogpunt, uit het gezigtspunt hunner provincie te beschouwen, ooit anders hunne keuze zullen vestigen dan op derzelver medeleden of hunne bloedverwanten? Of zoudt, nu bij de aanzienlijke verhooging der bezoldigingen, die raadsheer-plaatsen zeer geachte posten zullen zijn, niet tot derzelver verkrijging de allendigste pluimstrijkerijen zullen gebezigd worden? Zullen die posten niet noodzakelijk het erfdeel als 't ware moeten worden van de vermogende familien in de provincien? Zullen ze niet moeten vallen in handen van den door geboorte bevoorregten stand, die door zijne ridderschappen, grondeigendommen en medezegging in de stedelijke regeringen eenen zoo magtigen invloed in de provinciale staten hebben? — en dan zullen wij toch moeten erkennen, dat het met den meesten grond te vreezen is, dat binnen weinige jaren de gewestelijke hoven zullen opgevuld zijn met lieden van de beste geboorte, van de elegantste opvoeding, doch die vooral wel zorg hebben gedragen om hunne gezondheid niet door te diepe regtsstudien van de hooge scholen te kwetsen. « Mogten toch de Staten der Provincien door hunne keuzen geen naderen klem aan de onheilspellende woorden geven; maar getuigen, dat zij de geregtigheid beoefende, dat niet alleen *geletterde*, maar ook *kundige en ijverige* personen noodig zijn, zal er in Nederland naar waarheid mogen getuigd worden, dat er niet maar onvertogen, maar ook goed regt gesproken wordt; dan zal de Natie de bepaling van art. 182 der grondwet een *palladium* achten, en de Staten der Provincien als dezelfs doelrijkste handhavers en beschermers.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te Amsterdam, werden gisteren (16 *Junij*) verhandeld: Ned. 2½ pCt. 55 drie zestiende; Ardoins 18¾; Columbia 2de leening 6 pCt. 20¼.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt ingevolge het 24e der Artikelen van Overeenkomst bekend, dat door den *Raad* in deszelfs zitting van heden in overeenstemming met de bepalingen van het 9e en 22e der evengemelde Artikelen is besloten tot de uitkeering van een *Dividend* over het boekjaar 1838, ten bedrage van *vijf-en-tachtig* guldens over elk aandeel groot *f* 1000. — Staande *op naam* en verwittigt, dien ten gevolge, de houders van aandeelen *op naam*, dat, overeenkomstig den inhoud der bij die aandeelen afgegevene *nieuwe dividend bewijzen* tot de betaling tegen intrekking van het *vierde* derzelve zal worden gevaceerd, bij de *Nederlandsche Bank* te *Amsterdam*, en wel te beginnen met *Donderdag* den *Eersten Augustus* aanstaande.

Amsterdam, den 14. Junij 1839.

VAN DER HOUVEN, *President*.
KOOY, *Direct. fungerend Secretaris*.

ADVERTENTIE.

Het HEEMRAADSCHAP van den *Rosendaalschen* en *Steenbergschen Vliet*, brengt ter kennisse van de belanghebbenden, dat op heden den 13. Junij 1839 tegen den laatsten December aanstaande betaalbaar zijn gesteld, de navolgende PRETENSIEN ten laste van het zoo even genoemde HEEMRAADSCHAP, spruitende uit de NEGOTIATIE bij Zijner Majesteits besluit van den 5. December 1835 n°. 98 goedgekeurd, als de nommers 184, 253, 289, 158, 127, 23, 5, 69, 92 en 279

Stevensbergen, den 13. Junij 1839.

Het Heemraadschap voornoemd,
C. WIJNMALEN, Vt.
Ter ordonnantie van hetzelve,
De Secretaris,
C. S. WIJNMALEN.

Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, als daartoe regterlijk benoemd, op DONDERDAG den 20. Junij 1839, des avonds ten *zeven* ure, in het Koffijhuis van Mejufvrouw de Wed. BEEKMANS aldaar, in het openbaar voor zijne Principalen, en in tegenwoordigheid als volgens de Wet, vacaren tot den finalen Verkoop van:

Een schoon en wel ter nering staand HUIS en ERF, van ouds genaamd, *Vreugdedal*, gestaan en gelegen aan de Oostzijde van de Groote Markt, op den hoek van de Veemarktstraat te *Breda*, gemerkt: A. 518; Kadaster Sectie B. n°. 743, ter grootte van 73 Ellen. Aan te vaarden bij het geven van den finalen slag.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

Bij A. C. VAN DEN NOORT, buiten de *Bassche Poort* te *Breda*, is een Koopman gearriveerd met MECHELENBURGSCHE RIJ-PAARDEN.

RACAHOUT DES ARABES

seul aliment étranger approuvé par l'académie Royale de Médecine de *Paris*; Il est le plus convenable pour les personnes faibles, les enfans, les vieillards, les convalescens, etc., 2 florins le flacon.

PATE pectorale et SIROP pectoral de NAFFE D'ARABIE.

Pour guérir les Rhumes, Catarrhes, et toutes les affections de Poitrine; ces Pectoraux adoucissans, ont été reconnus supérieurs aux autres par les professeurs de chimie qui ont reconnu l'absence totale de l'Opium. Le Sirop 1 florin le flacon, la Pâte 62½ cens la Boite.

Dépôt chez le pharmacien A. P. MAASSEN à *Breda*.

Chez le même pharmacien se vend L'EAU du Dr. O'MEARA contre les

MAUX DE DENTS.

Autorisée par ordonnance Royale; elle calme les plus vives douleurs, détruit la carie, arrête l'engorgement et les maladies des gencives, la réputation dont elle jouit en France n'est due qu'a son efficacité. 1 florin le flacon, et la poudre dentifrice pour les soins de la bouche, 62½ cents.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende NIEUWE WERKEN voorhanden:

Guizot, Cours d'Histoire moderne; Histoire générale de la civilisation en Europe, depuis la chute de l'empire Romain, jusqu'à la Revolution française, 1 beau volume in 8°. . . . . *f* 6,—.

Napoléon Landais, Dictionnaire général et grammatical des dictionnaires français, extrait et complément de tous les dictionnaires les plus célèbres, 2 vol in 8°. . . . . » 14,—.

Paul de Kock, Moeurs Parisiennes, 2 vol. . . . . » 2,60.

Jacob, La marquise de Chatillard, 2 vol. . . . . » 2,60.

Balzac, Béatrix ou les amours forcés, 2 vol. . . . . » 2,60.

Jules de St. Felix, Clarisse de Mont, 2 vol. . . . . » 2,60.

Scribe, La maitresse anonyme, 1 vol. . . . . » 0,75.

Dumas, L'Alchimiste. . . . . » 0,75.

Sue, Delarlac, 2 vol. . . . . » 2,75.

Arago, Souvenirs d'un aveugle, Tome 1. . . . . » 1,10.

Muséum Littéraire, Collection des meilleurs ouvrages de la littérature moderne, 16e serie: *Léon Gozlan*, le médecin du Pecq, 3 vol.; *Lamartine*, Recueillements poétiques, 1 vol.; *Dumas*, La Comtesse de Salisbury, 2 vol. à 45 Cents, *le volume*.

On souscrit pour une Série de 10 *volumes*.

Bij Bovengemelden staat tevens de INTEEKENING *open op*:

la Belgique Musicale, journal de la société musicale belge.

Ce journal sera publié par livraisons de quatre pages de texte, formant un volume, et de quatre pages de Musique en 4° format, par année un album de 96 pages, pour lequel les abonnés recevront une couverture illustrée; il paraitra deux livraisons par mois.

Prix de l'abonnement par an *f* 8.—.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.